

Executive Snapshot

Період 1–12 квітня не приніс нової великої реформи CAP, але саме це і є головним сигналом часового відрізка. Європейська аграрна політика ввійшла не у фазу нового дизайну, а у фазу закріплення вже визначеної логіки. Березневий перелом, який EAP UA описав як перехід від підтримки сектору до управління його економікою через розподіл вартості, структуру витрат і кліматичну рамку, у квітні не був переглянутий, зупинений чи замінений. Навпаки, відсутність нових великих рішень показує, що ця логіка більше не тестується як гіпотеза, а починає працювати як система. У цьому сенсі початок квітня слід читати не як інформаційно “тихий” відрізок, а як фазу операційного ущільнення вже визначених політичних напрямів.

Ключова риса періоду полягає в тому, що внутрішньо європейська аграрна логіка починає дедалі щільніше зшиватися з глобальним енергетичним і логістичним контуром. Саме тут квітень додає новий рівень жорсткості. ФАО на початку місяця прямо зафіксувала, що дестабілізація в районі Ормузької протоки вивела в зону ризику значну частину потоків пального і добрив, а отже, перевела аграрну політику знову і ще глибше в площину витрат, собівартості і маржі. Фактично це означає: те, що у березні виглядало як зсув від виробництва до економіки сектору, у квітні отримало зовнішнє матеріальне підтвердження.

1. Political Signals (Політичні сигнали ЄС)

Політичний контур початку квітня визначається передусім тим, що ЄС не повернувся до старої логіки CAP як автономної політики підтримки. Рішення та сигнали, зафіксовані наприкінці березня на рівні AGRIFISH, залишилися діючою рамкою й у першій декаді квітня: resilience, продовольча безпека, кліматична дія, підтримка малих виробників, глобальні ланцюги вартості і прив'язка аграрної торгівлі до ширших міжнародних правил. Важливо не саме по собі засідання 30 березня, а те, що в період 1–12 квітня ця рамка не була відсунута жодним іншим сильним політичним меседжем. Це означає, що аграрна політика ЄС остаточно утримує нову конфігурацію - не секторну, а між секторальну.

Другий політичний сигнал - тема позиції фермера в харчовому ланцюгу не зникла після березневого піку, а перейшла у стійкий законодавчо-політичний режим. У legislative train Європарламенту файл щодо посилення позиції фермерів у харчовому ланцюгу зберігає статус активного і tabled, а порядок денний комітету AGRI на 8–9 квітня прямо включав це питання як окремий пункт. Це важливо не тільки процедурно. Це означає, що у квітні ЄС продовжує політично працювати з доходом фермера не як з темою субсидії, а як з темою ринкової сили, контрактних відносин і розподілу вартості в ланцюгу. Саме тут політичний сенс періоду: не нова декларація, а закріплення нового предмета аграрної політики.

2. EU Regulatory Watch (Огляд регуляторних оновлень ЄС)

У регуляторному вимірі 1–12 квітня головне - не поява нових норм, а подальше переведення simplification у практичну площину. Комісійна рамка CAP після 2027 року вже прямо пропонує іншу конфігурацію політики: більше гнучкості для держав-членів, простіші правила, сильніший акцент на таргетованій підтримці доходу і кризових інструментах, а також зшивку CAP з ширшою бюджетною архітектурою Союзу. Це не технічне спрощення заради зменшення бюрократії. Це ознака того, що ЄС переходить від логіки однорідної системи правил до логіки керованої гнучкості. Для першої половини квітня це ключовий регуляторний нерв: політика не розширює амбіцію, а переналаштовує спосіб застосування вже існуючої архітектури.

Не менш важливо, що simplification у квітні вже неможливо читати окремо від бюджету. Комісія прямо закладає в CAP після 2027 року захищений обсяг коштів щонайменше у 300 млрд євро для підтримки доходів і кризового реагування, окремий страховий механізм для ринкових збурень і більшу інтеграцію аграрної політики з іншими фондами ЄС. Це означає, що CAP дедалі менше існує як автономна аграрна програма і дедалі більше - як частина єдиної бюджетної системи, в якій агро, інфраструктура, дослідження, регіональна політика і стійкість мають працювати у взаємозв'язку. Для України це особливо важливо, бо питання інтеграції в CAP усе менше зводиться до формальної відповідності нормам і дедалі більше залежить від сумісності з бюджетною логікою Союзу.

Паралельно зберігається і другий регуляторний контур - unfair trading practices та правила ланцюга постачання. У програмі роботи Єврокомісії на 2026 рік уже закладений перегляд правил щодо недобросовісних торговельних практик у третьому кварталі, а отже початок квітня треба розуміти як період, у якому попередні рішення не закривають питання, а готують наступну хвилю регуляторного втручання. Це означає, що регуляторна логіка ЄС у харчовому ланцюгу рухається послідовно: від посилення позиції фермера - до зміни правил поведінки ринку.

3. Impact for Ukraine (Вплив на Україну)

Для України період 1–12 квітня підтверджує найважливішу тезу березневого циклу: Європейський Союз уже не може трактуватися лише як ринок збуту. Він функціонує як система, у якій поєднані правила, бюджет, контроль, ланцюги вартості, кліматичні обмеження і дедалі сильніше - витратний контур. Саме це було зафіксовано в березневому EAP UA: для України починається перехід від моделі “експорт у ЄС” до моделі “участь у системі ЄС”. Початок квітня цю тезу не послабив, а навпаки - зробив більш жорсткою.

Головний український висновок періоду полягає в тому, що тепер уже недостатньо говорити про адаптацію до acquis як до набору окремих вимог. Якщо CAP після 2027 року вибудовується як поєднання підтримки доходу, кризових інструментів, кліматичних умов, міжфондової інтеграції і регулювання ланцюга постачання, то й українська інтеграція повинна розумітися інакше. Питання стоїть вже не так: “чи імплементуємо ми розділи 11–13”. Питання стоїть так: “чи здатні ми працювати всередині моделі, де аграрна політика не відокремлена від бюджету, торгівлі, витрат і клімату”. Саме тут формується ризик: формальна адаптація може просуватися, але функціональна інтеграція - відставати.

Другий вимір для України - витратний. Якщо березневий EAP UA описував добрива, енергію і логістику як нову структуру собівартості, то квітень показує, що цей блок уже більше не є лише аналітичним припущенням. ФАО прямо зафіксувала матеріальні ризики для поставок добрив і енергії, а це означає, що український експорт у квітні і надалі оцінюватиметься не лише через доступ до ринку, а через здатність сектора витримувати витратний тиск у системі, де сам ЄС переозброює свої інструменти під нову економіку виробництва.

4. Market Shift (Ринкові зміни)

Ринковий зміст початку квітня полягає не в новому ціновому шоку, а в подальшому переході ринку до логіки витрат і маржі. ФАО на початку місяця зафіксувала зростання глобального індексу продовольчих цін, де помітну роль відігравали рослинні олії та цукор. Важливо не саме зростання, а його природа: воно формується не через класичний дефіцит, а через енерго- і витратозалежність ринку. Це повністю відповідає березневому висновку ЕАР UA, де ринок уже був описаний як простір, у якому співвідношення між ціною продукції і вартістю її виробництва стає головною змінною.

Найгостріший точковий глобальний сигнал періоду - енергетично-логістичний вузол. ФАО прямо говорить про ризик для близько 30% глобальних морських потоків добрив і 35% потоків нафти через Ормузьку протоку, а також про широкий набір державних реакцій: від цінових стель на паливо і тимчасових податкових послаблень до екстреної підтримки добрив, переорієнтації поставок і збільшення запасів. Тут важливий не перелік країн, а сама логіка. США і ЄС відповідають через механізми пом'якшення цінового удару; Індія - через паливні рішення та альтернативні добривні канали; Китай - через обмеження експорту сечовини; Латинська Америка - через інструменти енергетичного стримування; країни Затоки - через логістичну перебудову і резерви. Отже ринок агропродукції дедалі чіткіше формується як перетин енергії, добрив, фрахту, страхування і державної реакції. Це означає, що у першій половині квітня аграрний ринок не просто залежить від політики - він сам змушує політику змінюватися.

5. Weekly Forecast (Тижневий прогноз)

Друга половина квітня, ймовірно, не принесе великого формального зламу. Але саме тому вона буде важливою. Подальша динаміка розгортатиметься по трьох лініях. По-перше, simplification дедалі більше перетворюватиметься з політичного гасла на набір практичних налаштувань. По-друге, тема харчового ланцюга і доходу фермера залишатиметься в полі Європарламенту і Єврокомісії як окремий трек. По-третє, витратний і логістичний контур не зникне, а отже продовжить підштовхувати ЄС до ще більшої зшивки CAP, бюджету і кризових механізмів. Для України це означає, що найближчі тижні - не про нові гучні акти, а про дедалі чіткішу перевірку на сумісність із новою європейською системою.

General Outlook *(Загальний огляд)*

Період 1–12 квітня 2026 року слід трактувати не як інформаційно бідний відрізок між двома “великими” рішеннями, а як момент, коли нова аграрна логіка ЄС починає діяти без потреби в постійних політичних деклараціях. Це і є найважливіший результат періоду. Політика більше не шукає себе між підтримкою виробництва, доходом і кліматом. Вона вже працює у конфігурації, де всі три елементи одночасно з’єднані з бюджетом, правилами ланцюга і зовнішнім тиском витрат. У цьому сенсі квітень не змінив березень - він довів, що березневий перелом був не епізодом, а новою нормою.

Для України це формує принципово нову рамку. Інтеграція більше не може оцінюватися за кількістю імplementованих норм чи швидкістю проходження глав. Вона дедалі більше означає здатність функціонувати всередині системи, у якій конкуренція визначається не лише ціною і обсягами, а правилами, бюджетом, витратами і позицією у ланцюгу вартості. Саме цей перехід - від ринку до системи - залишається головним політичним результатом як березня, так і першої половини квітня.